Guía Docente				
Datos Identificativos			2024/25	
Asignatura (*)	Métodos de investigación	Código	652G03019	
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Arias Rodriguez, Maria Alicia	Correo electrónico	alicia.arias.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Arias Rodriguez, Maria Alicia	Correo electrónico	alicia.arias.rodriguez@udc.es	
Web	https://www.udc.es/es/centros_departamentos_servizos/departamentos/departamento/?codigo=D162			
Descrición xeral	A realidade socio-educativa do/a educador/a social é complexa, diversa e difícil de analizar, describir e interpretar, por iso é necesario, que ao longo da súa formación académica, adquira unha serie de competencias que lle permitan desenvolver a súa posterior actividade profesional. Por tal circunstancia, a aprendizaxe e aplicación de diversas metodoloxías de investigación, que se planifican nesta materia, permitirá nun futuro ao educador/a social seleccionar a máis adecuada para solucionar os problemas que se encontrará no seu próximo ámbito laboral. Sen esquecer que o/a educador/a social dentro do seu ámbito laboral terá que investigar para poder achegar posibles solucións que melloren o contexto no que se desenvolva a súa actividade laboral. A diversidade de concepcións epistemolóxicas aplicables ás distintas situacións sociais será fonte de información para o/a investigador/a social, permitíndolle determinar cal é a máis adecuada para solucionar o problema ao que se enfronta. Non se pretende establecer unha prelación ou unha orde de importancia entre os variados modos de investigación, senón que é o problema de investigación o que determinará a elección dunha metodoloxía ou outra, facendo dela a máis válida para este tipo de problema. O desenvolvemento da investigación pretende, ademais de solucionar problemas existentes no contexto social, ser fonte de información e formación para os profesionais encargados de desenvolver a súa actividade neste campo de traballo, permitíndolles intervir con máis garantías de calidade e, sobre todo, ser capaces de anticiparse aos problemas e as necesidades do ámbito.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer á terminoloxía; as diversas fases do plantexamento da investigación e as diversas metodoloxías tanto do ámbito cuantitativo como cualitativo da intervención socioeducativa	A5 A6 A7 A8 A11 A13 A14 A21	B4	C2
Analizar a información recollida nos procesos da intervención socioeducativa, empregando as técnicas de análise adecuadas	A6 A7 A8 A11 A13 A21	B1 B2 B5 B6	C1 C2 C3 C6 C8

Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse dende diversas perspectivas e unha de elas a perspectiva de xénero	A5 A6 A7 A8 A11 A21	B1 B2 B5 B6	C1 C3 C4 C6 C8

Contidos	
Temas	**Subtemas**
BLOQUE I.- FUNDAMENTOS DA INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL	TEMA 1. - A INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL. 1.1. Definición e características da investigación científica. 1.2 Definición e características da investigación educativa. 1.3. Tipos de Investigación. TEMA 2. - OS PARADIGMAS DE INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL. 2.1. Cuestións básicas. 2.2. Características dos paradigmas. 2.3. Posicións ante a diversidade paradigmática.
BLOQUE II.- A INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL	TEMA 3. - O PROCESO XERAL DE INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL (cuantiativo e cualitativo). 3.1. Formulación do problema. 3.2. Revisión da literatura. 3.3. Hipótese e variables. 3.4. Deseños de investigación. 3.5. Poboación e mostra. 3.6. Técnicas de recollida de datos. 3.7. Informe da investigación. 3.8. Diferenzas do proceso de investigación dende a perspectiva cuantitativa e/ou cualitativa.
BLOQUE III.- METODOLOXÍA CUANTITATIVA E CUALITATIVA NA INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL	TEMA 4. - A INVESTIGACIÓN DENDE UNHA PERSPECTIVA CUANTITATIVA. 4.1. Introdución. 4.2. Investigación experimental 4.3. Investigación non experimental. TEMA 5. - INVESTIGACIÓN DENDE UNHA PERSPECTIVA CUALITATIVA. 5.1. Investigación acción, investigación colaborativa e investigación participativa. 5.2. Investigación evaluativa 5.3. Otros métodos cualitativos: biográfico, etnográfico, fenomenología, etnometodología y estudio de casos. TEMA 6.- A ESTADÍSTICA COMO INSTRUMENTO DE INVESTIGACIÓN.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Aprendizaxe colaborativa	A7 A8 A11 A13 A14 A21 B4 C1 C6 C8	2	24	26
Análise de fontes documentais	C4	3	9	12
Proba mixta	A5 A6 A11 A13 B1 B2 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	4	16	20

Prácticas a través de TIC	A5 A6 A7 B1 C3 C6 C8	8	8	16
Solución de problemas	A5 A6 A7 A11 A13 A14 B1 B2 B5 C1 C2 C3 C4 C6 C8	10	18	28
Estudo de casos	A6 A7 A11 A14 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	8	18	26
Sesión maxistral	A6 B5 C4 C6 C8	10	10	20
Atención personalizada		2	0	2
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Aprendizaxe colaborativa	Esta metodoloxía combínase con outras metodoloxías como análise de fontes documentais, esquemas, lecturas, mapas conceptuais, solución de problemas, etc. Todos estes procedementos serán guiados de FORMA PRESENCIAL e/ou apoiados con tecnoloxías da información e da comunicación. Para a súa realización configúranse grupos pequenos (non máis de 2 persoas). E lévanse a cabo durante todas ás clases interactivas da materia.
Análise de fontes documentais	Metodoloxía que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (artigos, textos educativos, bases de datos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise destes. Esta metodoloxía pódese empregar: como introdución a un tema, como instrumento de aplicación, para explicar procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Proba mixta	Proba utilizada para a avaliación das aprendizaxes tanto das clases expositivas como interactivas. Conta de dúas partes: a) Parte teórica: será o que o/a profesor/a presenta nas clases expositivas e do dossier correspondente. Todos os contidos da guía docente. b) Parte análise: será unicamente o que o/a profesor/a expón e traballe co alumnado no tema 6 do apartado contido desta materia e do dossier correspondente. As preguntas destas partes poden ser directas ou afirmacións incompletas, mesmo preguntas con varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións. Pero só unha e a máis correcta. NESTA PROBA AS RESPOSTAS INCORRECTAS RESTARÁN ÁS CORRECTAS. A materia supérase cando se supera todas as partes e nunca se gardará algunha das partes para outras convocatorias. INFORMACIÓN IMPORTANTE: O/a estudantado presencial debe presentarse a proba mixta (se suspende a avaliación continua a proba mixta será como calquer estudante non presencial. Se supera a avaliacion continua debe presentarse para que a cualificación desa avaliación sexa real. PERO SE UN/UNHA ESTUDANTE SUSPENDE A PROBA MIXTA (AINDA QUE TEÑA SUPERADA A AVALIACION CONTINUA) SUSPENDERÁ A MATERIA. A avaliación continua dos/as estudantes presenciais so contará na convocatoria de xuño. A/o estudante non presencial a cualificación da proba mixta da convocatoria de xuño o xullo será a cualificación final da materia (non debe realizar a avaliación continua)
Prácticas a través de TIC	Esta metodoloxía empregarase na Análise da información (tema 6 dos contidos). Emprego de programas informáticos tanto cuantitativos como cualitativos para o análise da información. O desenvolvemento desta actividade de análise será complementario á metodoloxía de solución de problemas.
Solución de problemas	Esta metodoloxía utilízase unicamente para o tema 6 dos contidos da materia. O alumnado disporá das clases interactivas para realizar as actividades encomendadas e terá que incorporalas todas xuntas nun documento único, que denominará ?Métodos de investigación? que será entregado na data estipulada pola docente (configurará deste xeito un dossier).

Estudo de casos	Esta metodoloxía empregarase para a realización das prácticas correspondentes aos temas 2, tema 3, tema 4 e tema 5 dos contidos da materia. Presentarase ao alumnado un exercicio por grupo e deberán aplicar os coñecementos teóricos adquiridos nas sesións expositivas á resolución do mesmo. O alumnado disporá das clases interactivas para realizar as actividades encomendadas e terá que incorporalas todas xuntas nun documento único que denominará ?Métodos de Investigación?, e que será entregado na data estipulada pola docente (configurará deste xeito un dossier)
Sesión maxistral	Clase impartidas pola profesora, nas clases expositivas, sobre os contidos xa citados no apartado de ?contidos? desta guía docente. Esta metodoloxía utiliza exclusivamente a palabra e a vista como vía de transmisión da información a todo o grupo. As clases expositivas serán PRESENCIAIS. Por tanto, preséntase cunha semana de antelación ao estudantado no Campus Virtual o material en Power Point. En este material, el alumnado tendrá referencias bibliográficas para consultar o, también, para completar o seguir la exposición de las profesoras.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas a través de TIC Solución de problemas Sesión maxistral Aprendizaxe colaborativa Análise de fontes documentais Proba mixta Estudo de casos	Na atención personalizada, as docentes resolverá as dúbidas que teña o alumnado sobre os diferentes temas a traballar na materia. Pero ademais, calquera dúbida que poida xurdir para a solución de problemas, na aprendizaxe colaboradora, a análise de fontes documentais no estudo de casos e nas prácticas a través de TIC. Durante estas sesións, realizarase un seguimento do traballo do estudantado, supervisando e orientando mais directamente o proceso a seguir en cada unha das actividades realizadas. Esta atención personalizada realizarase no despacho da profesora (P1A16) no horario de titorías. Este horario está colgado no taboleiro que está no despacho das profesoras, na páxina web do departamento, no campus virtual e na Facultade de Ciencias da Educación. A atención personalizada realizarase cara a cara entre o estudantado e a docente (PRESENCIAL). O estudantado debe comunicarse primeiramente coa profesora vía Campus Virtual, a través da plataforma habilitada a tal efecto e onde debe especificar o seu nome completo para facilitar poder ser atendida. Lembrade que a profesora é a que marcarán o horario de dita titoría. Se o estudantado non solicita por ese medio a titoría, a profesora non o atendenrán baixo ningunha curcunstancia.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**

Solución de problemas	A5 A6 A7 A11 A13 A14 B1 B2 B5 C1 C2 C3 C4 C6 C8	Esta tarefa está destinada a un único contido da materia (Tema 6). Coa mesma inténtase que o alumnado combine outras metodoloxías como por exemplo, solucións de problemas, prácticas guiadas (fichas guiadas), etc. Pero tendo presente que con ela o/a alumno/a desenvolve tarefas puramente prácticas sobre este tema co apoio e supervisión do profesorado. Todo isto so se levará a cabo cando se explique o tema 6. A docente presentará ao alumnado os apuntes deste tema (a través do Campus Virtual); nas clases expositivas explicará con solucións de problemas ditos apuntes; nas clases interactivas a profesora presentará prácticas guiadas para que o alumno/a as realice PARA TODO ESTO O/A ALUMNADO/A DEBE TRAER OS APUNTES REVISADOS. O/a alumnado deberá realizar todas as prácticas propostas e incorporalas nun documento único, a modo de dossier, que entregará ao docente no prazo establecido, baixo o nome de ?Métodos de Investigación?.	25

Proba mixta	A5 A6 A11 A13 B1 B2 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	O exame da 1ª e 2ª convocatorias (XUNIO E XULLO) é o que fai referencia a avaliación desta metodoloxía e consta de dúas partes: 1-Parte MÉTODOS (teórica. Contidos da materia correspondente aos temas 1,2,3,4 e 5 (inclusive)) constará dun número de ítem de resposta aberta, ou de resposta breve ou de verdadeiro e falso pero xustificando (o tipo de preguntas o determinará o profesorado). Esta parte apróbase cando se alcanza unha puntuación de 5 sobre 10 puntos que é a puntuación máxima que se alcanza aquí (non se garda a nota desta parte, en ningunha convocatoria, se se suspende). 2-Parte ANÁLISIS (práctica. O contido da materia correspondente ao tema 6)). Esta parte consta de varios problemas estatísticos ou preguntas de respostas breves ou preguntas de verdadeiro e falso (o profesorado será o que decida o tipo de preguntas). Esta parte apróbase cando se alcanza unha puntuación de 5 sobre 10 puntos que é a puntuación máxima que se alcanza aquí(non se garda nota desta parte en ningunha convocatoria, se se suspende). NOTAS ACLARATORIAS: a) En ambas partes (parte Métodos e parte Análise) as preguntas incorrectamente respondidas restarán B) As docentes, antes de finalizar o período lectivo PODERÁN realizar un simulacro de dita proba, no horario de clase da materia. A asistencia a este simulacro non é obrigatoria C) O exame (a parte teórica e a parte practica) debe estar aprobado para que se teña en conta a avaliación continua. Para aprobar é imprescindible que se cumpran ambos dos seguintes requisitos: (a) se acaden 5 puntos ou máis na proba mixta (en cada unha das partes (teórica e práctica); e (b) que se chegue, como mínimo, á metade do valor que ten cada una das partes (parte métodos e parte análise). d) Se se suspende algunha das partes (non se alcanza a puntuación mínima para aprobar) ou ben se non se supera a avaliación continua (dosiseres), o alumnado debe ir a convocatoria con todo (como un/unha estudante non presencial). NON SE GARDAN PARTES DE NINGÚN EXAMEN DUNHA CONVOCATORIA PARA OUTRA OU OUTRAS CONVOCATORIAS. NIN AS CALIFICACIÓNS DOS DOSSIERES, NIN A AVALIACIÓN CONTINUA. e)A data dos exames das convocartorias (xunio e xullo) están marcados por Xunta de Facultade polo tanto non se moven.	50

Estudo de casos	A6 A7 A11 A14 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	Esta tarefa está destinada aos contidos da materia (Tema 2, 3, 4 e 5). Coa mesma inténtase que o alumnado combine outras metodoloxías como por exemplo, solucións de problemas, prácticas guiadas (fichas guiadas), etc. Pero tendo presente que con ela o alumnado desenvolve tarefas puramente prácticas sobre este tema co apoio e supervisión das docentes. Todo isto so se levará a cabo cando se explique ditos temas. A docente presentarán ao alumnado os apuntes deste tema (a través de Campus Virtual); nas clases expositivas explicará con casos ditos apuntes; nas clases interactivas o profesorado presentará prácticas guiadas (fichas guiadas) para que o alumnado as realice PARA TODO ESTO O ALUMNADO DEBE TRAER OS APUNTES REVISADOS. O/a alumnado deberá realizar todas as prácticas propostas e incorporalas nun documento único, a modo de dossier, que entregará ao docente no prazo establecido, baixo o nome de ?Métodos de Investigación?.	25

Observacións avaliación
Na avaliación da materia (exposta no apartado da guíadocente, denominado "Paso 7: Avaliación") terase en conta antes denada o seguinte: a) ESTUDIANTES QUE ASISTAN SEMPRE A CLASE (ou alumnadocon dispensa académica) (estudantes presenciais) consideránse que asisten un80%, isto equivale a non ter máis de 3 faltas sen xustificar. Xustifícase asfaltas médicas (con xustificante correctamente cuberto por un médico colexiado)e as faltas por un traballo (con xustificante correctamente cuberto no traballoonde se xustifique que en horas de clase se está a traballar) ou calquera outrafalta sempre co documentación homologado. A avaliación destes alumnos ten en conta oseguinte: 1-A proba mixta;2-O estudo de casos e 3-Solucióndе problemas. Todo o alumnado ASISTENTE OU PRESENCIAL debe superar aavaliación continua (dossieres) para poder someterse a proba mixta nascondicións que se explican para este grupo de estudantes. A avaliación continuaequivale o 50% da nota final da materia (sendo necesario chegar ao mínimo do25% para considerar que esta parte se superou). Igualmente, é imprescindíbelacadar un mínimo de 25% sobre 50% na proba mixta para considerar superada estáavaliación (atendendo a necesidade de chegar a un mínimo en cada parte,técnicas e análises, tal como se especificou no apartado correspondente na guíadocente) b)ESTUDANTES QUE NON ASISTAN SEMPRE A CLASE(estudantes non presenciais) consideránse que non asisten cando faltan máisdun 80%, é dicir, ten máis de tres faltas sen xustificar, ou ben ten máis dedúas faltas nunha das partes da materia (técnicas de recollida e/ou análise dainformación). Se xustifica as faltas médicas (con xustificante correctamentecuberto por un médico colexiado) e as faltas por un traballo (con xustificantecorrectamente cuberto no traballo onde se xustifique que en horas de clase seestá a traballar) Tamén pode ser aquel estudantado que así opte dende o inicioda materia (o primeiro día de clase o profesorado presentará esta opción que oestudantado pode elixir). Estes/as estudantes se presentarán ás probas da 1ª e2ª convocatoria. Se recomenda que o estudantado realice os dous traballos damateria (?Técnicas de recollida da información? e ?Análise da información?) deforma autónoma, posto que estes serán avaliados na proba final da materia(50%), xunto cos contidos teóricos propios da proba mixta (50%). A avaliación adiantada rexerase polo mesmo procedemento de avaliación que o especificado na 1ª e 2ª oportunidade aplicable ao alumnado "non asistente". NOTA IMPORTANTE: Todo os/as estudantes matriculadas nesta materia,antes da presentación da materia ou o mesmo día da presentación da materia (a presentación SEMPRE É PRESENCIAL), deben realizar varias tarefas. Unha desas tarefas é seleccionar a modalidade de aprendizaxe (se é estudante asistente a clase ou non asistentes a clase). Se o/a estudante non realiza está tarefa igual que outras (no campus virtual) NO PERÍODO MARCADO POLAS PROFESORAS serán consideradas/os estudantes NON ASISTENTES A CLASE (as profesoras enviaran correos electrónicos a través do campus virtual os/as estudantes deben estar atentos/as.

Fontes de información

Bibliografía básica	Arnal, J., Del Rincón, D. y Latorre, A. (1992). Investigación educativa. Fundamentos y metodología. Barcelona: Labor.Bisquerra, R. (2004). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla.Colás, P. y Buendía, A. (1992). Investigación educativa. Sevilla: Alfar. De La Orden, A. (1985).Investigación educativa. Diccionario de Ciencias de la Educación. Madrid: Anaya.De la Herrán (Coord.) (2005). Investigar en educación. Fundamentos, aplicaciones y nuevas perspectivas. Madrid: Dilex. Dendaluce, I. (Coord.) (1988). Aspectos metodológicos de la investigación educativa. (II Congreso Mundial Vasco). Madrid: Narcea. Etxeberría, J. y Tejedor Tejedor, F. J. (2005). Análisis descriptivo de datos en educación. Madrid: La Muralla. García, V. (1994). Problemas y métodos de investigación en educación personalizada. Madrid: Rialp. García, M. (2000). Socioestadística. Introducción a la Estadística en Sociología. Madrid: Alianza. García, M (coord.) (2015). El análisis de la realidad social: métodos y técnicas de investigación. Madrid: AlianzaHernández, R., Fernández, C. y Baptista, P. (2003). Metodología de la investigación. (3ª. Edic.). México: McGraw-Hill. Latorre, A. (2003).La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa. Barcelona: Graó. León, O. y Montero, I. (1993).Diseño de investigaciones. Introducción a la lógica de la investigación en Psicología y Educación. Madrid: McGraw-Hill. Losada, J. L. y López, R. (2003).Métodos de investigación en Ciencias Humanas y Sociales. Madrid: Thomson. Orfelio, L (2015). Métodos de Investigación en Psicología y educación: las tradiciones cualitativas y cuantitativa. Madrid: McGrawHillPérez, G. (Coord.). (2001). Modelos de investigación cualitativa en Educación Social y Animación Sociocultural. Aplicaciones Prácticas. Madrid: Narcea. Rodríguez, G., Gil, J. y García, E. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe. Verd, J.M. (2016). Introducción a la investigación cualitativa: fases, métodos y técnioas: Madrid: Síntesis
Bibliografía complementaria	Almazán, A et al. (2011). Análisis estadístico para la investigación social. Madrid: Garceta Bisquerra, R (1987).Introducción a la estadística aplicada a la investigación educativa. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias. Bisquerra, R. (2004). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla.De Lara, E. y Ballesteros, B (2001). Métodos de investigación en educación social. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia. De la Herrán (Coord.) (2005). Investigar en educación. Fundamentos, aplicaciones y nuevas perspectivas. Madrid: Dilex. Fox. D.J. (1987). El proceso de investigación en educación. Pamplona: Eunsa. Grim, P. (2010). La certeza absoluta y otras fricciones. Los secretos de la estadística. Barcelona: RBA Libros Monje, C (2011). Metodología d ela investigación cualitativa y cuantitativa. Guía didáctica. Recuperado de: https://www.uv.mx/rmipe/files/2017/02/Guia-didactica-metodologia-de-la-investigacion.pdf (consultado: 03/07/2018)Sierra, R. (1987). Técnicas de Investigación social. Teorías y ejercicios. Madrid: Paraninfo Enlaces WEB:Métodos y técnicas de investigación https://www.gestiopolis.com/metodos-y-tecnicas-de-investigacion/ (consultado: 03/07/2018)Métodos de Investigación social: https://metodoss.com/investigacion-social/ (consultado: 03/07/2018)Metodología d ela investigación: https://sites.google.com/site/51300008metodologia/caracteristicas-cualitativa-cuantitativa (consultado: 03/07/2018)Aula virtual: https://educacionadistancia.juntadeandalucia.es/profesorado/autoformacion/mod/book/view.php?id=3847&chapterid=3127 (consultado: 03/07/2018)Uso de los métodos cuantitativos y cualitativos en la investigación https://prezi.com/awtmyv2x2_9a/el-uso-de-los-metodos-cuantitativos-y-cualitativos-en-una-investigacion/ (consultado: 03/07/2018)

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Métodos de avaliación de programas/652G03023 Técnicas de recollida e análise da información/652G03026
Observacións

Se pueden consultar las siguientes
fuentes:http://www.udc.es/dep/fam http://www.educacion.udc.es http://www-ice.up.es/upc/ice/ice.nsf. http://dialnet.inicaja.es
http://www.mec.es http://bibloteca.udc.es http://www.um.es/~depmide/RIE http://www.uv.es/a
http://www.bne.es
http://aera.net

Recomendase para
cumprir coa perspectiva de xénero utilizar 0 linguaxe inclusivo

Comité Ambiental da
Facultade (GREEN CMPUS) recoméndase:

-Recoméndase os
envíos dos traballos telemáticamente e de non ser posible, no utilizar
plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar
imprimir borradores.

-Débese facer un uso
sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio
natural.

-Débese ter en conta
a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibiliade
nos comportamentos persoais e profesionais.

 NOTA
MOI IMPORTANTE

 Nas clases sosterase o principio
de debate democrático, escoitando e respectando todas as opinións diversas en
torno aos temas tratados, tanto de parte do profesorado como do alumnado

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías